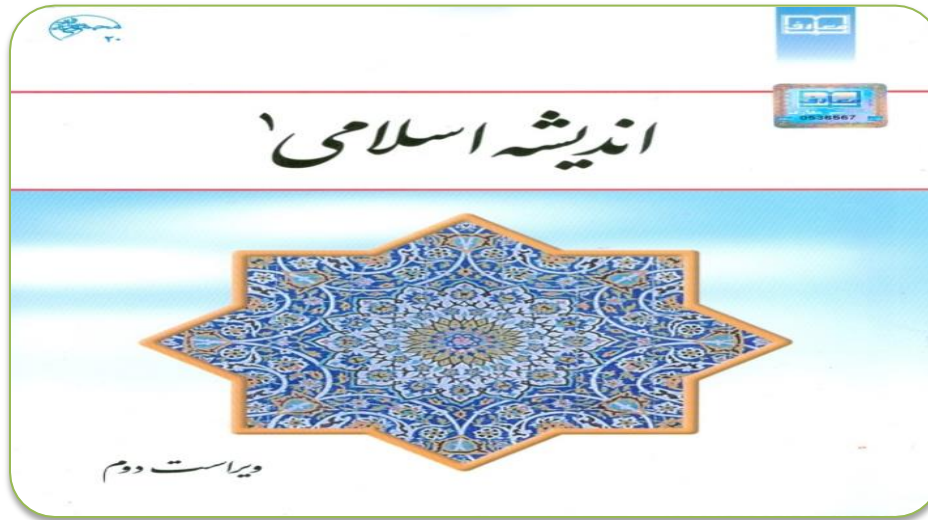
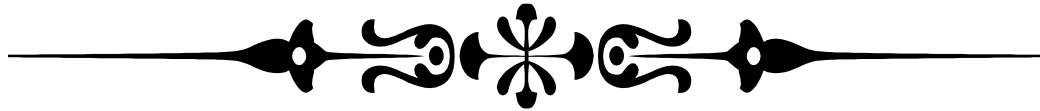

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آیت الله جعفر سبحانی و
محمد محمدرضایی

استاد: محمد سبحانی نیا

رتبه علمی: استاد یار

تالیفات:

جوان و آرامش - جوان و اعتماد به نفس -

بررسی مسائل جوانان - راه و رسم زندگی - راه و رسم بندگی - کارکرد دین در -
زندگی بشر - دعا شناسی - توبه تولدی دوباره - مهدویت و آرامش روان - اخلاق
و فرهنگ اقتصاد مقاومتی

ایمیل ارتباط با استاد:

sobhaninia41@yahoo.com

شناسه درس و آزمون

آزمون نهایی ۱۷ نمره

ارزشیابی

پاسخ به درس یا دوره آموزش
مجازی ۳ نمره

اجزای دین

بخش اول

انسان و ایمان

۱. دعوت قرآن به خود شناسی

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ (سوره طارق آیه ۵) انسان
باید بنگرد که از چه آفریده شده است.
در جای دیگری فرماید: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ
أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ (سوره
مائده آیه ۱۰۵) ای کسانی که ایمان آورده‌اید!
مراقب خود باشید! اگر شما هدایت یافته‌اید،
گمراهی کسانی که گمراه شده‌اند، به شما زیانی
نمی‌رساند.

۲. تاکید روایات معصومین بر خود شناسی

امیرالمومنین (ع) می فرماید :
«کسی که به خود شناسی دست یابد به بزرگ ترین
سعادت و کامیابی رسیده است.»

۳. سفارش دانشمند ان بزرگ بر خود شناسی

از نظرات اساسی سقراط حکیم خود شناسی بوده
و کانت فیلسوف بزرگ مغرب زمین گفته است:
انسان قبل از هر چیز باید به ارزیابی و شناخت
دقیق خود پردازد.

«

۱. مقدمه کمال انسانی

زیرا اگر آدمی قبل از هر چیز خود را بشناسد بهتر می تواند از سرمایه های وجودی خود بهره ببرد.

فواید خود شناسی

۲. مقدمه جهان شناسی

انسان برای تعامل با جهان خارج ابتدا باید خود و ابزار و حدود ابزار شناخت خود را بشناسد.
امیر المومنین (ع) :

«**کیف یعرف غیره من یجهل نفسه**» کسی که خود را نمی شناسد چگونه غیر خود را تواند شناخت؟

۳. مقدمه خداشناسی

زیرا اولاً؛ فطرت آدمی با خداوند عجین است و دعوت به خودشناسی، دعوت به خداشناسی است.

ثانیاً؛ با خودشناسی انسان وابستگی خود را به خداوند درک میکند. قرآن کریم: **يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ** ای مردم شما به خدا نیاز مندید و خدا بی نیاز ستودنی است. (سوره فاطر آیه ۱۵)

ثالثاً؛ انسان با خودشناسی به ناظمی حکیم و عالم پی می برد.

۴. ملال مشکلات انسان

انسان معاصر بحران های دارد که بسیاری از آنها ناشی از جهل و خود نا شناسی او است. بحران های فرا روی انسان معاصر عبارتند از:

۱. بحران معرفتی ۲. بحران اخلاقی ۳. بحران روانی

© oboy * www.ClipartOf.com/492691

۱. بحران معرفتی

بحرانهای انسان معاصر

انسان معاصر با وجود انفجار اطلاعات به دلیل روی آوردن به نظریاتی چون؛
تجربه گرایی (آمپریسم) و عقل گرایی (راسیونالیسم)
دچار تحیر معرفتی شده است.

آمپریسم

تجربه گرایی (آمپریسم) تنها ابزار شناخت را حس و تجربه حسی می داند و معتقد است: داده های عقلی و شهودی فاقد اعتبار می باشند. جان لاک و دیوید هیوم از فیلسوفان تجربه‌گرا هستند.

راسیونالیسم

عقل گرایی (راسیونالیسم) بیشتر به ابزار عقل تاکید کرده است. شرط پذیرش دین را عقلانیت گزاره‌های آن می‌دانند. پایه گذار این اندیشه، دکارت است.

نتیجه این دو نظریه:

سرگردانی در حوزه مسائل ماوراء طبیعت که قابل تجربه و استدلال عقلی نیست، می‌باشد.

۱. بحران روانی

انسان معاصر به رغم پیشرفت های علمی، نتوانسته است مشکلات روحی و روانی انسان را درمان نمایند و به آرامش برسد. هرچند تاحدی به آسایش رسیده است. نتیجه خدا فراموشی، خود فراموشی است.

خداوند تعالی می فرماید: «وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ
فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ؛ (سوره حشر /
آیه ۱۹)

مانند کسانی نباشید که خدا را فراموش کردند و خدا
نیز آنها را به خود فراموشی گرفتار کرد، آنها
فاسقانند.»

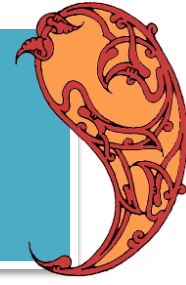
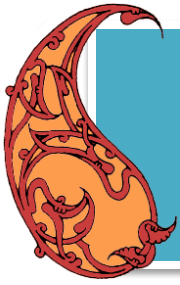
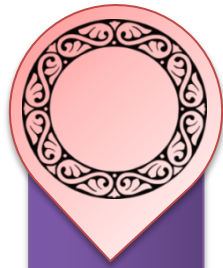
۳. بحران اخلاقی:

انسان معاصر به دلیل روی آوردن به برخی از نظریات
مانند:

لذت گرایی ، سودگرایی و نسبت گرایی،

دچار بحران های اخلاقی مانند: میگساری، شهوترانی،
همجنس بازی، اعتیاد ، شده است.

ریشه این بحران، غفلت از بعد غیر مادی انسان و ماده
گرایی و لذت طلبی بشرمی باشد

۱. دین و بحران معرفتی

دین راههای شناخت انسان را منحصر به ابزار حسی نکرده بلکه علاوه بر حس، عقل و قلب، وحی را نیز برای شناخت جامع و برتر معرفی می کند.

از این طریق انسان می تواند با کمک دو بال عقل و وحی، به شناخت کامل و مطمئن رسیده و از بحران معرفتی نجات یابد.

۲. دین و بحران اخلاقی

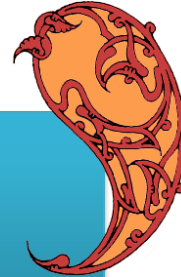
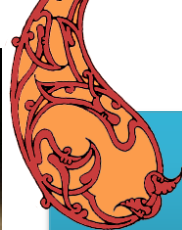
دین از دو جهت با بحران اخلاقی برخورد می کند:

۱. دین پشتوانه محکمی برای اخلاق است.

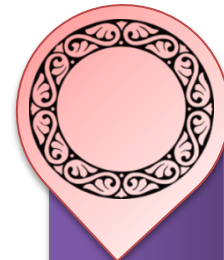
۲. پیامبران از طریق موعظه و ارائه الگو، مردم را به رعایت اخلاق

دعوت می کنند. پیامبر اسلام می فرماید: **انما بعثت لاتمم مکارم**

الاخلاق من برای تکمیل اصول اخلاقی مبعوث شده ام.

۳. دین و بحران روانی

دین با تاکید بر یاد خدا انسان را از بحران هویت و احساس تنهایی نجات می بخشد.

قرآن مجید می فرماید:

الا بذكر الله تطمئن القلوب دل آرام گیرد به یاد خدا. (سوره رعد آیه ۲۸)

و نیز می فرماید:

و من اعرض عن ذكرى فان له معيشة ضنكا هر کس از یاد من رویگردانی نماید برای او زندگی تاریکی خواهد بود. (سوره طه آیه ۱۲۴)